



**LIETUVOS BANKAS**  
EUROSISTEMA

Finansų rinkos dalyvių veikla

# **Kredito unijų rinkos veiklos apžvalga**

2021 m.

Kredito unijų rinkos veiklos apžvalga  
Serija „Finansų rinkos dalyvių veikla“  
2021 m.

ISSN 2538-855X (online)

Apžvalgą parengė  
Bankų ir draudimo priežiūros departamento  
Bankų priežiūros skyrius

Pasiteirauti:

[info@lb.lt](mailto:info@lb.lt)

Nemokama informacijos linija

+370 800 50 500

© Lietuvos bankas, 2022  
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius  
[www.lb.lt](http://www.lb.lt)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

# Kredito unijų rinkos 2021 m. veiklos apžvalga

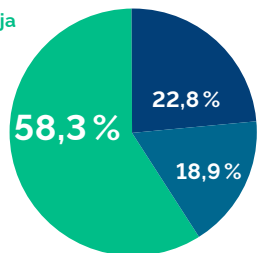


## Rinkos dalyviai



Lietuvos centrinė kredito unija (LCKU)

Grupės turtas **652,6** mln. Eur  
Vienija **45** kredito unijas



Jungtinė centrinė kredito unija (JCKU)

Grupės turtas **255,8** mln. Eur  
Vienija **11** kredito unijų

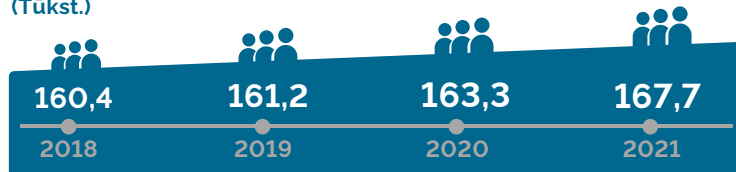


Persitvarkančios kredito unijos

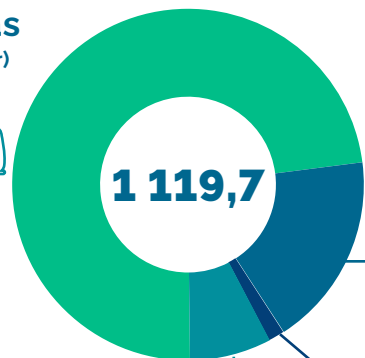
Turtas **211,2** mln. Eur

Iš viso **4** kredito unijos

## Nariai (Tūkst.)



## Turtas (Mln. Eur)



>> 2021 m. kredito unijų turtas padidėjo 16 proc. ir, neaudituotais duomenimis, sudarė 1 119,7 mln. Eur. Sektoriaus turto pokytį nulėmė indėlių augimas.

**225,1** mln. Eur  
Lėšos centrinėse kredito unijose

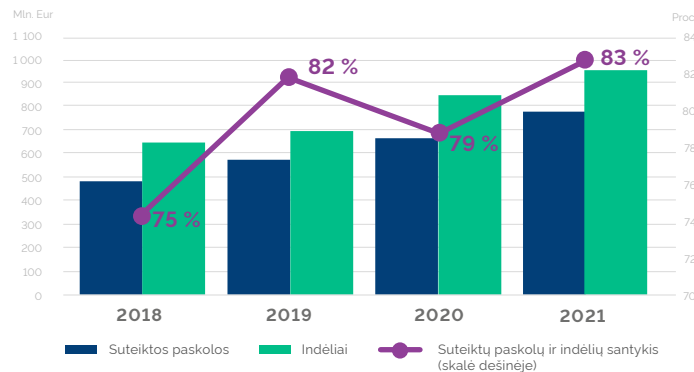
**15,4** mln. Eur  
Investicijos į vertybinius popierius

**797,8** mln. Eur  
Suteiktos paskolos

**81,5** mln. Eur  
Kitas turtas

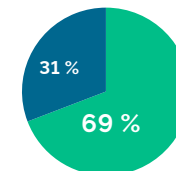
Pastaba. Kredito unijų sektoriaus finansiniai rodikliai skaičiuojami naudojant 60 kredito unijų duomenis, neįtraukiant centrinių kredito unijų.

## Kredito unijų paskolų ir indėlių dinamika



## Indėlių portfelio struktūra

**295,8** mln. Eur  
Iki pareikalavimo



**664,1** mln. Eur  
Terminuotieji



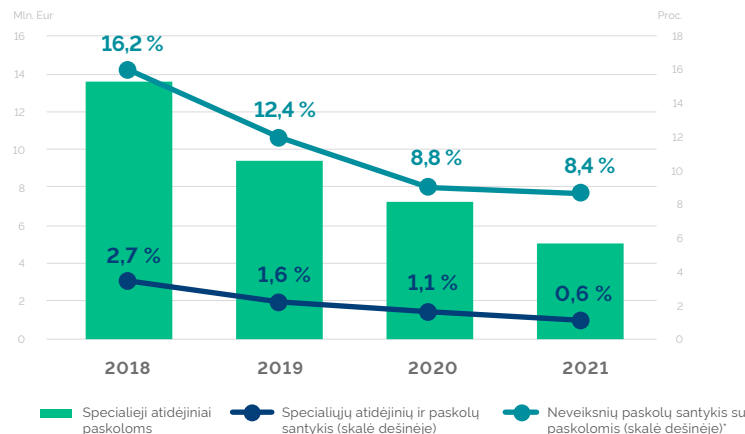
Paskolos **+132,8** mln. Eur

**+20%**

Indėliai **+116** mln. Eur

**+13,8%**

## Kredito unijų paskolų kokybės rodikliai



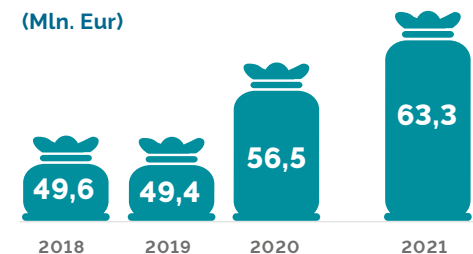
\*Neveiksnių paskolos – tai ilgiau negu 60 d. uždelstos mokėti nenuvertėjusios ir nuvertėjusios paskolos.

Specialieji atidėjiniai per 2021 m. sumažėjo

**-2,6** mln. Eur

## Pajinis kapitalas

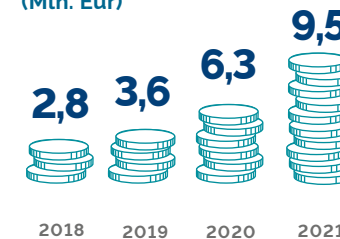
(Mln. Eur)



>> Tvarūs pajai, kuriais gali būti dengiami kredito unijos patirti nuostoliai, padidėjo iki 62,0 mln. Eur.

## Pelnas

(Mln. Eur)



>> Kredito unijų sektorius per 2021 m. uždirbo 9,5 mln. Eur neaudituo to pelno, t. y. 3,2 mln. Eur daugiau nei 2020 m.

>> Augantis kreditavimas ir toliau palankiai veikė sektoriaus veiklos rezultatą, aktyvi skolinimo veikla lėmė kredito unijų pagrindinių pajamų straipsnių gerėjimą.

**Kredito unijos sėkmingai atlaikė pandemijos sukeltus iššūkius, tačiau sudėtinga geopolitinė situacija verčia ir toliau atidžiai stebėti likvidumo situaciją bei kitus priežiūrinius rodiklius, o prirėkus laiku imtis adekvačių priemonių. 2021 m. kredito unijų turtas padidėjo 16 proc. ir, pateiktų neaudituoatų ataskaitų duomenimis, sudarė 1 119,7 mln. Eur. Dėl lėčiau didėjusių neterminuotųjų indėlių turto augimo tempas buvo lėtesnis nei prieš metus. Apžvelgiamu laikotarpiu sparčiai didėjo skolinimo apimtis – tai lėmė augęs skolinimas tiek fiziniams, tiek ir juridiniams asmenims. Pažymėtina, kad juridinių asmenų skolinimo apimtis buvo reikšmingai didesnė nei praėjusiais metais. Išaugęs skolinimas turėjo didžiausią įtaką kredito unijų sektoriaus veiklos rezultatui. Nagrinėjamu laikotarpiu kredito unijos uždirbo 17 proc. daugiau grynujų palūkanų pajamų ir 22 proc. daugiau grynujų paslaugų bei komisinių pajamų. 2021 m. kredito unijų sektoriaus veiklos rezultatas – 9,5 mln. Eur neaudituoato pelno, t. y. 3,2 mln. Eur daugiau nei 2020 m.**

Vertinamu laikotarpiu kredito unijų sektoriuje veikė trys kredito unijų grupės – Lietuvos centrinės kredito unijos (LCKU) grupė, vienijusi 45 kredito unijas, Jungtinės centrinės kredito unijos (JCKU) grupė, vienijusi 11 kredito unijų, ir 4 persitvarkančios į specializuotus bankus kredito unijos. Prieš kelerius metus prasidėjęs kredito unijų jungimosi procesas ir toliau vyksta. 2022 m. pradžioje prie Grinkiškio kredito unijos prisijungė Radviliškio kredito unija, taip pat buvo duotas sutikimas Trakų kredito unijai prisijungti prie kredito unijos „Magnus“.

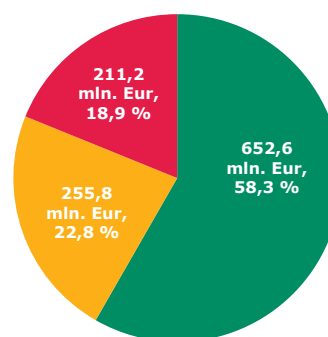
Kredito unijų pateiktais duomenimis, visos kredito unijos vykdė veiklos riziką ribojančius reikalavimus.

Apžvelgiamu laikotarpiu kredito unijų rinkos turtas padidėjo 15,6 proc. ir, pateiktų neaudituoatų 2022 m. sausio 1 d. ataskaitų duomenimis, sudarė 1 119,6 mln. Eur. Šiuo laikotarpiu didesnių pokyčių neįvyko. Kaip matyti iš 1 pav., didžiausią kredito unijų rinkos dalį (58,3 %), kaip ir anksčiau, sudarė LCKU grupės turtas.

**Centrinės kredito unijos.** 2021 m. pabaigoje Lietuvoje veikė dvi centrinės kredito unijos (CKU), kurios ne tik teikia finansines paslaugas, bet ir privalo palaikyti savo narių kredito unijų likvidumą, užtikrinti jų mokumą, stebėti ir tikrinti jų prisiimamą riziką. Taip pat CKU turi užtikrinti CKU grupės riziką ribojančių reikalavimų vykdymą. Ketvirtus metus po reformos veikiančiame kredito unijų sektoriuje CKU toliau stiprino savo narių kredito unijų priežiūrą, daliai jų teikė buhalterinės apskaitos ar vidaus audito paslaugas, organizavo narių kredito unijų darbuotojų mokymus, inspektavo savo nares. LCKU, pasinaudodama Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme nustatyta teise, po atliktų patikrinimų dviem savo kredito unijoms pritaikė poveikio priemones.

Bendras abiejų CKU grupių turtas, kurio didžioji dalis (71,8 %) buvo LCKU grupės turtas, 2021 m. pabaigoje sudarė 908,4 mln. Eur. Per metus CKU grupių turtas padidėjo 117,2 mln. Eur (14,8 %). Turto augimą lėmė 88,8 mln. Eur (iki 783,7 mln. Eur) padidėję indėliai, kurie, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, buvo pagrindinis CKU grupių finansavimosi šaltinis. Nagrinėjamu laikotarpiu paskolų portfelis padidėjo 114 mln. (20 %) – iki 687,7 mln. Eur, o daugiausia paskolų suteikta kredito unijų nariams. Sparčiai per 2021 m. augęs paskolų portfelis tebėra didžiausia CKU grupių turto struktūros dalis (75,7 %). Pritraukti nauji ištekliai buvo laikomi Lietuvos banke ar kredito įstaigose. Lėšos, laikomos Lietuvos banke, išaugo 11,6 mln. – iki 86,8 mln. Eur. Dar 19,3 mln. Eur buvo laikoma kaip lėšos kredito įstaigose ar grynieji pinigai. Investicijų į skolos vertybinius popierius (SVP) portfelis per nagrinėjamą laikotarpį sumažėjo 8,5 proc. – iki 99 mln. Eur, jo dalis per metus sumažėjo ir sudarė 10,9 proc. (2020 m. – 13,7 %) CKU grupių turto.

1 pav. Lietuvos kredito unijų rinkos struktūra pagal turtą (2022 m. sausio 1 d.)

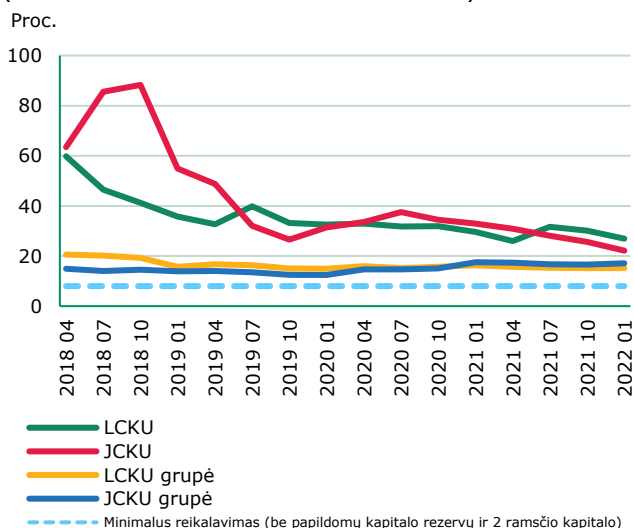


■ LCKU grupė  
 ■ JCKU grupė  
 ■ Persitvarkančios į bankus kredito unijos  
 Šaltinis: Lietuvos bankas.

LCKU ir JCKU grupių įsipareigojimai 2021 m. pabaigoje sudarė 832 mln. Eur ir buvo 105,3 mln. Eur (14,5 %) didesni nei praėjusiais metais. Kredito unijų narių indėlių dalis metų pabaigoje sudarė 96,1 proc. visų CKU grupių įsipareigojimų, o nariams suteiktų paskolų ir narių indėlių santykis siekė 86 proc. CKU grupių nuosavybė nagrinėjamo laikotarpio pabaigoje buvo 74,4 mln. Eur.

Abi CKU grupės 2021 m. užbaigė pelningai. Iš viso CKU grupės uždirbo 7,2 mln. Eur neaudituito grynojo pelno, t. y. 2,9 mln. Eur daugiau nei prieš metus. Augęs kreditavimas lėmė didėjusias grynąsias palūkanų pajamas (17 %), o tai palankiai veikė CKU grupių veiklos rezultata.

2 pav. CKU kapitalo pakankamumo rodikliai  
(2018 m. balandžio 1 d.–2022 m. sausio 1 d.)



Šaltinis: Lietuvos bankas.

1 lentelė. CKU kapitalo pakankamumo rodikliai  
(procentais)

Rodikliai	2021 01 01	2022 01 01	Normatyvas
	reikšmė		
LCKU	29,56	26,96	13,2
JCKU	32,92	22,14	14,8
<b>Bendras</b>	<b>30,03</b>	<b>26,18</b>	-
LCKU grupė	16,33	15,21	11,8
JCKU grupė	17,52	17,09	12,2
<b>Bendras</b>	<b>16,67</b>	<b>15,75</b>	-

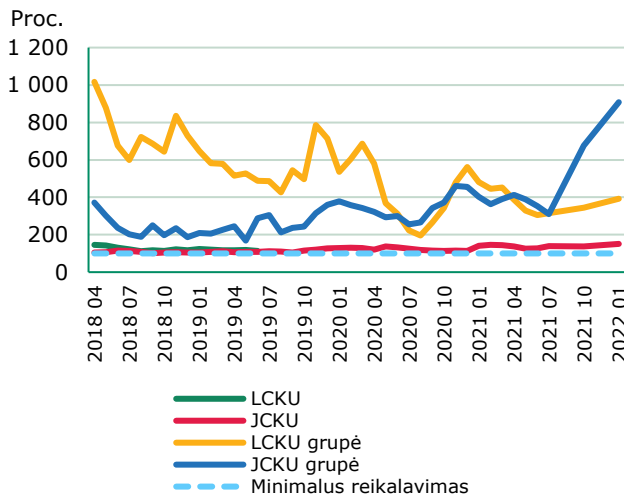
Šaltinis: Lietuvos bankas.

Abi CKU grupės vykdė joms nustatytus kapitalo pakankamumo reikalavimus, nurodytus 1 lentelėje. Palyginti su 2020 m., bendro CKU grupių kapitalo pakankamumo rodiklio reikšmė dėl didėjančio kapitalo poreikio kredito rizikai padengti sumažėjo 0,9 proc. punkto ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 15,8 proc. Kapitalo bazę CKU grupės didino įtraukdamos į ją 2020 m. veiklos pelną, kredito unijų narių pajiniais įnašais, taip pat CKU grupės pritraukė išorinį kapitalą subordinuotųjų paskolų forma – ataskaitinio laikotarpio pabaigoje šių paskolų suma sudarė 4,2 mln. Eur.

Paminėtina, kad, reaguodami į koronaviruso protrūkį, ECB ir Lietuvos bankas leido savo tiesiogiai prižiūrimoms institucijoms laikinai nesilaikyti sudėtinio kapitalo rezervo reikalavimo. CKU grupių atveju pastarąjį sudaro kapitalo apsaugos (2,5 %) ir anticiklinio kapitalo (0,0 %) rezervai.

2021 m. CKU grupių likvidumas buvo aukštas, o turima likvidumo atsarga – pakankamai didelė. Kooperatiniais veiklos principais pagrįstas CKU grupių veiklos modelis lemia CKU grupių veiklos finansavimą tvariais kredito unijų narių indėliais. 2021 m. CKU narių indėliai ir toliau augo sparčiai, o tai leido CKU grupėms toliau didinti turimą likvidumą. CKU grupių sukauptas likvidusis turtas (Lietuvos banke laikomos lėšos, ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai (VP), grynieji pinigai) – beveik penkis kartus viršijo grynąjį netenkamų pinigų srautą. Pagrindinis CKU grupių likvidumo rodiklis – padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (angl. *liquidity coverage ratio*, LCR) – gerokai viršijo nustatytą minimalų 100 proc. reikalavimą ir sudarė 488,6 proc. (žr. 2 lentelę).

3 pav. CKU padengimo likvidžiuoju turtu rodikliai (2018 m. balandžio 1 d.–2022 m. sausio 1 d.)



2 lentelė. CKU padengimo likvidžiuoju turtu rodikliai (procentais)

Rodikliai	2021 01 01	2022 01 01	Normatyvas
	reikšmė		
LCKU	-	-	--*
JCKU	141,6	150,9	100
<b>Bendras</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
LCKU grupė	481,7	392,8	100
JCKU grupė	402,2	908,0	100
<b>Bendras</b>	<b>450,0</b>	<b>488,6</b>	<b>-</b>

Šaltinis: Lietuvos bankas.

\* Lietuvos banko sprendimu LCKU individualiai netaikomi Reglamento Nr. 575/2013 VI dalies reikalavimai.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Nuo 2021 m. birželio 30 d. įsigaliojo dar vienas privalomas vykdyti likvidumo reikalavimas: grynas pastovaus finansavimo rodiklis (angl. *Net Stable Funding Ratio*, NSFR), kurio reikšmė turi būti ne mažesnė kaip 100 proc. NSFR vertinamas kredito įstaigų likvidumas ilgesniuoju laikotarpiu, t. y. CKU grupės, kaip ir bankai, privalo turėti pakankamai pastovaus finansavimo, kad jo pakaktų finansavimo poreikiams patenkinti vienų metų laikotarpiu tiek įprastomis, tiek nepalankiomis sąlygomis. CKU grupės su atsarga vykdė NSFR, kuris atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 151,6 proc. (žr. 3 lentelę).

Nepaisant pasaulinės COVID-19 pandemijos sukeltų socialinių ir ekonominių suvaržymų, CKU grupių paskolų portfelių kokybės rodiklių tendencija tebebuvo teigiama. Neveiksnių paskolų dalis sumažėjo 3,9 proc. punkto – iki 6,1 proc. (ne finansų bendrovių neveiksnių paskolų dalis sudarė 7,4 %, o namų ūkių – 5,7 % portfelio). Paskolų ir specialiųjų atidėjinių santykis sumažėjo nuo 1,86 iki 1,47 proc., o neveiksnių paskolų padengimo specialiaisiais atidėjimais rodiklis padidėjo 2,2 proc. punkto – iki 15,98 proc.

CKU administruojamuose stabilizacijos fonduose yra kaupiamos lėšos, iš jų prireikus būtų atkuriamas grupių narių mokumas. 2021 m. pabaigoje LCKU ir JCKU stabilizacijos fondai sudarė atitinkamai 5,3 mln. ir 1,1 mln. Eur. Nagrinėjamu laikotarpiu LCKU ir jos narės į stabilizacijos fondą sumokėjo 1,4 mln. Eur privalomųjų įmokų, LCKU stabilizacijos fondo lėšos nebuvo panaudotos narių kredito unijų mokumo užtikrinimo priemonėms finansuoti. Per 2021 m. JCKU stabilizacijos fondo lėšos taip pat nebuvo panaudotos narių kredito unijų mokumo užtikrinimo priemonėms finansuoti, jo apimtis pasikeitė 0,5 mln. Eur, JCKU ir jos narės į stabilizacijos fondą įmokėjus privalomasias įmokas. Pažymėtina, kad iki 2028 m. abiejų CKU stabilizacijos fonduose turi būti sukaupta ir laikoma ne

3 lentelė. CKU gryniesi pastovaus finansavimo rodikliai (procentais)

Rodikliai	2021 01 01	2022 01 01	Normatyvas
	reikšmė		
LCKU	-	-	--*
JCKU	-	122,7	100
<b>Bendras</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
LCKU grupė	-	148,2	100
JCKU grupė	-	161,0	100
<b>Bendras</b>	<b>-</b>	<b>151,6</b>	<b>-</b>

Šaltinis: Lietuvos bankas.

\* Lietuvos banko sprendimu LCKU individualiai netaikomi Reglamento Nr. 575/2013 VI dalies reikalavimai.

mažiau kaip po 1 proc. LCKU, JCKU ir jų narių kredito unijų turto sumos. Analizuojamo laikotarpio pabaigos duomenimis, LCKU stabilizacijos fondą sudarė 0,59, o JCKU – 0,36 proc. atitinkamos CKU ir jos narių turto sumos.

**Persitvarkančios kredito unijos.** 2022 m. sausio 1 d. veikė keturios kredito unijos, gavusios Lietuvos banko leidimą vykdyti persitvarkymo procesą. Trys iš jų kreipėsi į Lietuvos banką dėl specializuoto banko licencijos gavimo ir šiuo metu vykdomas pateiktų dokumentų vertinimo procesas, o viena kredito unija nusprendė nesiekti specializuoto banko licencijos ir pradėjo stojimo į CKU procesą. Minėtos kredito unijos persitvarkymo procesą turi užbaigti iki 2023 m. sausio 1 d. Persitvarkančios į specializuotą banką kredito unijos įpareigos parengti atsarginius veiksmų planus tam atvejui, jei iki 2023 m. sausio 1 d. nepavyktų gauti banko licencijos.

2021 m. persitvarkančių kredito unijų turtas sparčiai augo ir buvo didesnis nei 2020 m. Jų turtas padidėjo 19,2 proc. (2020 m. – 16,6 %) ir 2022 m. sausio 1 d. sudarė 211,2 mln. Eur (19 % veikiančių kredito unijų turto). Apžvelgiamu laikotarpiu šios grupės kredito unijų priimti indėliai ir suteiktos paskolos taip pat didėjo sparčiau nei praėjusiais metais. Persitvarkančių kredito unijų priimti indėliai 2021 m. išaugo 27,3 mln. Eur, arba 16,7 proc. (2020 m. – 16,1 %), o suteiktos paskolos – 33,6 mln. Eur, arba 24,5 proc. (2020 m. – 18 %). 2022 m. sausio 1 d. persitvarkančių kredito unijų suteiktos paskolos sudarė 21,4 proc. veikiančių kredito unijų suteiktų paskolų, o priimti indėliai – 19,9 proc. veikiančių kredito unijų priimtų indėlių. 2022 m. sausio 1 d. duomenimis, persitvarkančios kredito unijos savo nariams ir asocijuotiesiems nariams buvo suteikusios 170,8 mln. Eur paskolų, iš jų 101,8 mln. Eur – fiziniams asmenims ir 69 mln. Eur – juridiniams asmenims. 2021 m. persitvarkančios kredito unijos uždirbo 1,9 mln. Eur neaudituito pelno, arba penktadalį veikiančių kredito unijų pelno (2020 m. – 1,3 mln. Eur audituito pelno).

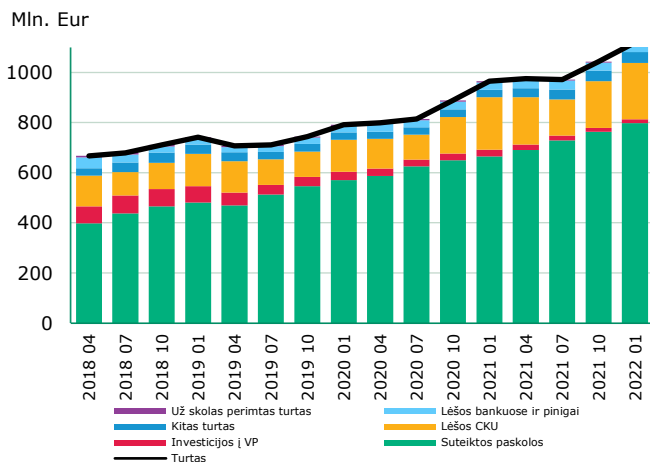
Ataskaitiniu laikotarpiu kredito unijos, persitvarkančios į specializuotus bankus, vykdė joms nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus. Pateiktų 2022 m. sausio 1 d. ataskaitų duomenimis, bendras kredito unijų, persitvarkančių į specializuotus bankus, kapitalo pakankamumo rodiklis sudarė 13,86 proc. (2021 m. minimalus reikalaujamas kapitalo pakankamumo rodiklis – 11,6 %), likvidumo rodiklis – 216,59 proc. (minimalus reikalaujamas likvidumo rodiklis – 100 %).

**Kredito unijos.** 2022 m. sausio 1 d. finansines ir priežiūrai skirtas ataskaitas Lietuvos bankui pateikė 60 kredito unijų, vienijusių 167,7 tūkst. narių. Be pagrindinės buveinės, kredito unijos paslaugas teikė dar 75 struktūriniuose padaliniuose. 2022 m. pradžioje Radviliškio kredito unijos turtas, teisės ir pareigos buvo perduotos Grinkiškio kredito unijai, t. y. Radviliškio kredito unija prisijungė prie Grinkiškio kredito unijos. Kredito unijų jungimosi procesai, vykstantys pastaruosius kelerius metus, stiprina kredito unijų kapitalą ir didina jų veiklos efektyvumą.

**2021 m. kredito unijų turtas padidėjo 16 proc. (2020 m. – 22 %) ir, pateiktų neaudituitų ataskaitų duomenimis, sudarė 1 119,7 mln. Eur, arba 2,6 proc. bankų sektoriaus turto** (prieš metus – tiek pat). Sektoriaus turto apimties pokytį nulėmė neterminuotųjų ir terminuotųjų indėlių augimas.

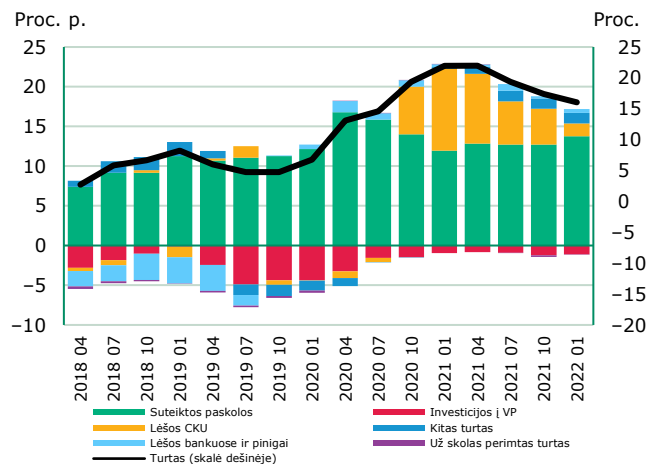
Kaip matyti iš pateiktų duomenų, 2021 m. daugiausia augo kredito unijų suteiktos paskolos, o investicijos į VP ir toliau mažėjo. Esminių kredito unijų turto struktūros pokyčių nefiksuota, suteiktos paskolos ir toliau sudarė reikšmingiausią turto dalį, o sumenkusios investicijos į VP – tik 1,4 proc. kredito unijų turto. 2021 m. suteiktų paskolų dalis turte padidėjo daugiau kaip 2 proc. punkto, o lėšų, laikomų CKU, dalis turte šiek tiek sumažėjo. Be to, labai padidėjo kito turto apimtis, tačiau jo dalis ir toliau yra nereikšminga – sudaro apie 1 proc. turto. 2021 m. kitas turtas išaugo beveik du kartus (5,6 mln. Eur) ir pasiekė 11,2 mln. Eur. Kito turto apimtis padidėjo atskiroms kredito unijoms nupirkus reikalavimo teises.

4 pav. Kredito unijų turto struktūra  
(2018 m. balandžio 1 d.–2022 m. sausio 1 d.)



Šaltinis: Lietuvos bankas.

5 pav. Kredito unijų turto metinio kitimo veiksniai  
(2018 m. balandžio 1 d.–2022 m. sausio 1 d.)



Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. pabaigoje kredito unijos savo nariams ir asocijuotiesiems nariams buvo suteikusios 797,8 mln. Eur paskolų, iš jų 598,5 mln. Eur buvo paskolos fiziniams asmenims ir 199,3 mln. Eur – juridiniams asmenims. 2021 m. kredito unijų grynoji suteiktų paskolų vertė padidėjo 132,8 mln. Eur, arba 20 proc., o jų dalis kredito unijų turto struktūroje – 2 proc. punkto (iki 71 %), prieš metus paskolos padidėjo 94,5 mln. Eur, arba 16,6 proc.

Didėjančią kredito unijų skolinimo apimtį lėmė augęs skolinimas tiek fiziniams, tiek ir juridiniams asmenims, tačiau juridinių asmenų skolinimo tempas buvo spartesnis nei prieš metus. Paskolos fiziniams asmenims padidėjo 68,6 mln. Eur, arba 13 proc., o paskolos juridiniams asmenims – 64,2 mln. Eur, arba 48 proc. (2020 m. padidėjo atitinkamai 73,5 mln. ir 21 mln. Eur). Dėl aktyvesnio juridinių asmenų kreditavimo keitėsi kredito unijų paskolų portfelio struktūra: mažėjo fiziniams asmenims suteiktų paskolų dalis, kuri 2021 m. pabaigoje sudarė 75 proc. paskolų portfelio (prieš metus – 80 %).

Kredito unijų paskolų portfeliai išlaikė teigiamą paskolų kokybės rodiklių raidos tendenciją. Mažėjo vėluojančių gražinti paskolų apimtis – daugiau kaip 60 d. vėluojančių gražinti paskolų dalis sumažėjo nuo 2,7 iki 1,9 proc. Atitinkamai mažėjo kredito unijoms skaičiuojama neveiksnių paskolų<sup>1</sup> dalis – iki 8,4 proc. paskolų portfelio (prieš metus – 8,8 %) bei specialiųjų atidėjinių ir paskolų santykis – iki 0,6 proc. (prieš metus – 1,1 %). Vis dėlto 2022 m. ryškėjant naujiesiems iššūkiams dėl geopolitinių veiksnių, tinkamas kredito unijų sektoriaus kredito rizikos valdymo užtikrinimas ir toliau yra aktualus.

**2021 m. paskolos sparčiau didėjusios už indėlius nulėmė paskolų ir indėlių santykio padidėjimą iki 83 proc. (prieš metus sudarė 79 %). Kaip jau minėta, kredito unijų suteiktos paskolos padidėjo 20, o indėliai – 13,8 proc. (praėjusiais metais – atitinkamai 16,6 ir 21,5%). Aptariamam laikotarpiui indėliai išaugo 116 mln. Eur, jais buvo finansuojama 86 proc. kredito unijų turto.**

2022 m. sausio 1 d. indėliai sudarė 959,9 mln., iš jų terminuotieji – 664,1 mln. ir neterminuotieji – 295,8 mln. Eur. 2021 m. didėjo tiek terminuotieji, tiek ir neterminuotieji indėliai. 2021 m. antrąjį pusmetį kredito unijų nariams pradėjus gauti lėšas už parduotą žemės ūkio produkciją, didėjo neterminuotieji indėliai, tačiau jie augo lėčiau nei praėjusiais metais. Nagrinėjamu laikotarpiu jie padidėjo 23,6 mln. Eur, arba 8,7 proc., o 2020 m. – 92,4 mln. Eur, arba 51,4 proc. O kredito unijų terminuotieji indėliai augo sparčiau nei 2020 m. Aptariamam laikotarpiui terminuotieji indėliai padidėjo 92,4 mln. Eur, arba 16,2 proc. (2020 m. – 56,7 mln. Eur,

<sup>1</sup> Neveiksnių paskolos – tai ilgiau negu 60 d. uždelstos gražinti nenuvertėjusios paskolos ir nuvertėjusios paskolos.



arba 11 %) ir 2022 m. sausio 1 d. sudarė 69 proc. visų indėlių (prieš metus – 68 % visų indėlių). Kaip paprastai, didžiausią indėlių portfelio dalį (92 %) sudarė fizinių asmenų indėliai, nes kredito unijų nariai ir toliau renkasi indėlius kaip lėšų taupymo ir investavimo priemonę.

Pateiktų ataskaitų duomenimis, nuo metų pradžios palūkanų normas už 12 mėn. trukmės terminuotuosius indėlius eurais padidino 17, o sumažino – 13 kredito unijų, vidutinė palūkanų norma už šiuos indėlius siekė apie 1,1 proc. (prieš metus – 1 %). Dėl sparčios plėtros kai kuriose kredito unijose didėjo apyvartinių lėšų ir kapitalo poreikis, todėl šios kredito unijos skolinosi iš CKU. Per 2021 m. kredito unijų įsiskolinimas CKU išaugo 14 mln. Eur ir 2022 m. sausio 1 d. sudarė 53,6 mln. Eur. Šiuos įsiskolinimus sudarė paskolos apyvartinėms lėšoms ir subordinuotosios paskolos.

**Kredito unijų pateiktais duomenimis, 2021 m. pajinis kapitalas padidėjo 6,8 mln. Eur, arba 12 proc., ir 2022 m. sausio 1 d. sudarė 63,3 mln. Eur.** Pajinio kapitalo augimas sietinas su didėjančiu kapitalo poreikiu augant kredito unijų skolinimo apimčiai ir kai kurių kredito unijų, persitvarkančių į specializuotus bankus, pajinio kapitalo didėjimu. Pajinio kapitalo augimas ir toliau yra svarbi priemonė, didinanti kredito unijų kapitalizacijos lygį. Pateiktų ataskaitų duomenimis, kredito unijų tvarūs pajai, kuriais gali būti dengiami kredito unijos patirti nuostoliai, padidėjo iki 62 mln. Eur, o jų dalis analizuojamo laikotarpio pabaigoje sudarė 98 proc. pajinio kapitalo. Kitą pajinio kapitalo dalį sudarantys netvarūs papildomi pajai, nuo 2018 m. sausio 1 d. neįtraukiami į kredito unijos perskaičiuotą kapitalą, naudojamą apskaičiuojant su kapitalu susijusius veiklos riziką ribojančius normatyvus, gali būti gražinti nariams, pateikusiems prašymus dėl jų gražinimo, be Lietuvos banko leidimo. 2022 m. sausio 1 d. kredito unijos dar turėjo 1,3 mln. Eur netvaraus papildomo pajinio kapitalo.

**2021 m. kredito unijų sektoriaus veiklos rezultatas – 9,5 mln. Eur neauditoto pelno (2020 m. – 6,3 mln. Eur auditoto pelno). Pelningai dirbusios 57 kredito unijos uždirbo 9,6 mln. Eur pelno, o 3 – patyrė 0,1 mln. Eur nuostolį.**

Suaktyvėjęs kreditavimas palankiai veikė sektoriaus veiklos rezultatą – ir toliau didėjo pelningai dirbančių kredito unijų skaičius. Aktyvi skolinimo veikla lėmė kredito unijų pagrindinių pajamų ir išlaidų straipsnių gerėjimą. Palyginus 2021 m. kredito unijų pajamų ir išlaidų pokytį su 2020 m. audituotais duomenimis, matyti, kad 2021 m. kredito unijos uždirbo 17 proc. daugiau grynujų palūkanų pajamų ir 22 proc. daugiau grynujų paslaugų bei komisinių pajamų. Be to, 2021 m. veiklos rezultatui reikšmingą įtaką darė kredito unijų paskolų vertės atkūrimas, sudaręs 1,5 mln. Eur, o 2020 m. jis buvo nedidelis (10 tūkst. Eur).

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų, išaugęs paskolų augimo tempas turėjo esminę teigiamą įtaką sektoriaus veiklos rezultatui. 2021 m. kredito unijos gavo 18 proc. didesnes negu 2020 m. palūkanų pajamas, daugiausia už paskolas kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams. Palūkanų pajamos, kaip ir praėjusiais metais, sudarė didžiausią kredito unijų pajamų dalį (79 %). Didžiausia nagrinėjamo laikotarpio išlaidų dalis (63,8 %) teko operacinėms išlaidoms, kurios, palyginti su 2020 m., išaugo 18,5 proc., ir kurioms padengti prireikė 50,7 proc. visų pajamų (prieš metus – 51,8 %). Vis dėlto pažymėtina, kad, 2022 m. sausio 1 d. duomenimis, 21 kredito unija buvo sukupusi 5,2 mln. Eur praėjusių metų nepaskirstytųjų nuostolių, todėl joms veiklos efektyvumo didinimo klausimas tebėra aktualus.

2022 m. sausio 1 d. neauditotų ataskaitų duomenimis, visos kredito unijos vykdė veiklos riziką ribojančius normatyvus. Lietuvos banko interneto svetainėje viešai skelbiama informacija apie kiekvienos kredito unijos metų ir kiekvieno ketvirčio pagrindinius veiklos rodiklius ir veiklos riziką ribojančių normatyvų vykdymą.

## Priedas. Pagrindiniai kredito unijų rinkos veiklos rodikliai

1 lentelė. CKU ir CKU grupių pagrindiniai balanso ataskaitos straipsniai (2021 m. gruodžio 31 d. duomenys)

Eil. nr.	Rodiklis	CKU			CKU grupės		
		suma, mln. Eur	pokytis, %		suma, mln. Eur	pokytis, %	
		2022 01 01	2021 m. IV ketv.	per metus	2022 01 01	2021 m. IV ketv.	per metus
1.	Turtas (aktyvai)	301,2	14,5	12,2	908,4	7,2	14,8
1.1.	SVP	90,4	36,6	-2,7	99,0	32,5	-8,5
1.2.	Nuosavybės VP	4,5	0,9	40,2	4,5	0,9	40,2
1.3.	Grynieji pinigai	0	0	0	3,5	-2,8	12,4
1.4.	Lėšos centriniuose bankuose	86,8	9,8	15,4	86,8	9,8	15,4
1.5.	Lėšos kredito įstaigose	56,5	-1,1	28,6	15,8	19,2	42,3
1.6.	Klientams suteiktos paskolos	60,0	12,9	20,5	682,8	4,1	19,0
1.6.1.	Kitoms finansų bendrovėms	0,1	0,0	0,0	0,1	0	0
1.6.2.	Ne finansų įmonėms	51,0	16,5	26,3	180,3	16,6	43,7
1.6.3.	Namų ūkiams	8,8	-4,0	-6,2	502,4	0,2	12,1
1.6.3.1	iš jų paskolos būstui įsigyti	4,1	1,2	33,7	251,1	-2,2	14,6
1.7.	Kitos turto pozicijos	3,0	-0,4	-7,0	16,0	-2,3	-3,9
2.	Įsipareigojimai ir nuosavybė	301,2	14,5	12,2	908,4	7,2	14,8
2.1.	Centrinių bankų indėliai	0	0	0	0	0	0
2.2.	Įsipareigojimai kredito įstaigoms	219,9	21,2	7,1	0,2	-20,1	-24,5
2.3.	Indėliai	31,5	-4,1	116,8	799,9	7,4	15,1
2.3.1.	Kitos finansų įmonės	30,7	-4,4	115,0	31,2	-28,4	48,2
2.3.2.	Ne finansų įmonės	0,8	10,4	220,4	57,0	38,3	57,0
2.3.3.	Namų ūkiai	0,01	66,7	100,0	711,8	7,9	11,6
2.4.	Kitos įsipareigojimų pozicijos	25,9	2,6	19,0	31,8	7,7	25,3
2.5.	Visa nuosavybė	23,9	1,8	15,1	76,4	4,4	18,5
2.5.1	Einamųjų metų pelnas (nuostolis)	1,2	-	-	7,2	-	-

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 lentelė. Kredito unijų sektoriaus veiklos rodiklių kaita

Eil. nr.	Rodiklis	Suma, mln. Eur			Pokytis, %	
		2021 01 01	2021 10 01	2022 01 01	2021 m. IV ketv.	per metus
1.	Turtas	964,9	1043,3	1119,7	7,3	16,0
2.	Pinigai	3,3	3,8	3,7	-2,6	11,0
3.	Lėšos bankuose	25,8	28,8	30,2	4,7	17,3
4.	Lėšos CKU	209,6	186,2	225,1	43,6	7,4
5.	Vyriausybių VP	26,2	15,4	15,4	-	-41,2
6.	Suteiktos paskolos	665,0	763,2	797,8	4,5	20,0
7.	Specialieji atidėjiniai paskoloms	7,4	5,6	4,8	-10,5	-35,3
8.	Specialiųjų atidėjinių paskoloms ir paskolų santykis, %	1,1	0,7	0,6	-	-
9.	Įsiskolinimai CKU	39,6	53,5	53,6	0,2	35,3
10.	Indėliai	843,8	890,2	959,9	7,8	13,8
10.1.	Kredito unijų narių ir asocijuotųjų narių	840,2	885,5	955,4	7,9	13,7
11.	Pajinis kapitalas	56,5	61,3	63,3	3,3	12,0
12.	Einamųjų metų pelnas (nuostolis)	6,3	8,0	9,5	-	-

Šaltinis: Lietuvos bankas.